

کلون کردن اپیتوپ‌های خطی آنتی ژن Eg95 اکینو کوس گرانولوزوس در وکتور pEGFP و بررسی بیان آن در سلول CHO

سمیه محمدی^۱، مجید اسمعیلی زاد^{۲*}، سید عبدالحمید انگجی^۳، محمد طهماسب^۳، رقیه مصری^۴، مژگان احمدزاده^۴

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه علوم سلولی و مولکولی، دانشکده علوم زیستی، دانشگاه خوارزمی، تهران-ایران

^۲ استادیار ژنتیک ملکولی، بخش آزمایشگاه مرکزی، موسسه تحقیقات واکسن و سرم سازی رازی، کرج-ایران

^۳ استادیار گروه سلولی و مولکولی، دانشکده علوم زیستی، دانشگاه خوارزمی، تهران-ایران

^۴ دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه علوم سلولی و مولکولی، دانشکده علوم زیستی، دانشگاه خوارزمی، تهران-ایران

نشانی نویسنده مسئول: کرج، موسسه تحقیقاتی واکسن و سرم سازی رازی، بخش آزمایشگاه مرکزی، مجید اسماعیلی زاد

E-mail: m.esmaelizad@rvsri.ac.ir

وصول: ۹۳/۸/۱۶، اصلاح: ۹۳/۹/۱، پذیرش: ۹۳/۹/۱۶

چکیده

زمینه و هدف: کیست هیداتیک، بیماری است که از طریق تخم انگل اکینو کوس گرانولوزوس دفع شده از مدفوع سگ آلوده به انسان و دام منتقل می‌شود. این انگل، یکی از کرم‌های نواری خانواده‌ی Taeniidae می‌باشد که باعث ایجاد مشکلات بهداشتی گسترده در انسان و خسارت‌های اقتصادی به صنعت دامپروری می‌شود. بدین منظور، طراحی واکسن به منظور پیشگیری از بروز این بیماری حائز اهمیت می‌باشد.

مواد و روش‌ها: در این تحقیق، توالی‌های کدکننده‌ی اپیتوپ خطی تحریک‌کننده‌ی سلول‌های T، سنتز و در محل برش XhoI در وکتور pEGFP-N1 کلون‌شد. وکتورهای نو ترکیب توسط شوک الکتریکی به سلول‌های CHO ترانسفورم شدند و بیان پروتئین مورد نظر به صورت فیوژن با پروتئین سبز فلورسنت توسط میکروسکوپ فلورسنت مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: صحت کلونینگ با روش PCR مستقیم بر روی کلونی و در نهایت با روش توالی‌یابی تایید گردید. بیان پپتید فیوژن با GFP توسط میکروسکوپ فلورسنت مورد بررسی قرار گرفت.

نتیجه‌گیری: نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که اپیتوپ‌های خطی آنتی ژن Eg95 کلون‌شده در وکتور pEGFP و در سلول CHO بیان-گردیده‌است. در ادامه می‌بایست این سازه DNA به حیوان مدل (موش) تزریق شده و پاسخ ایمنی حیوان مورد بررسی قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: اکینو کوس گرانولوزوس، کیست هیداتیک، اپیتوپ، Eg95، DNA واکسن.

مقدمه

باشد (۱). زندگی انگل به صورت چندمرحله‌ای و بیماری در انسان و نشخوارکنندگان توسط مرحله‌ی لاروی انگل (متاستود) ایجاد می‌شود (۲، ۳). کرم بالغ در روده‌ی باریک سگ آلوده زندگی می‌کند و دارای سه بند است. در بند انتهایی، تخم‌های فراوانی وجود دارد که بعد از پاره-

کیست هیداتیک، بیماری انگلی مشترک بین انسان و حیوان است که عامل آن، کرم نواری با نام «اکینو کوس گرانولوزوس» می‌باشد. این کرم از خانواده-ی تنیده بوده و طول آن به طور معمول ۳ تا ۶ میلی‌متر می-

وکتور pEGFP کلون گردید و بیان آن در سلول CHO مورد بررسی قرار گرفت. وکتور pEGFP دارای توالی کدکننده پروتئین سبز فلورسنت به‌عنوان ژن گزارشگر می‌باشد که به‌صورت فیوز شده به پرتئین مورد نظر بیان می‌شود و به این صورت می‌توان با میکروسکوپ فلئورسنت بیان آنها را مورد ردیابی قرارداد.

مواد و روش‌ها

ستز و تکثیر: در ابتدا اپیتوپ‌های آنتی ژن Eg95 توسط پایگاه اطلاعاتی IEDB پیش‌بینی شدند. این توالی-ها، شامل چهار پپتید بودند که به‌وسیله‌ی لینکرهایی از فورین به همدیگر متصل گردیدند. سپس پرایمرهای متناسب با ژن سنتز شده که دارای جایگاه برش آنزیم XhoI بودند، توسط نرم‌افزار Oligo ورژن ۵ طراحی شد. هر واکنش PCR، حاوی ۱ میکروگرم DNA، ۱۰ پیکومول از پرایمرهای رفت 5'-TG CTCGAGGAATTCATGGAAGCAGCAGC-3 و برگشت CTCGAGGCTAAACACAAAGCCCCGC AAT C-3، ۱ میکرولیتر TaqDNA، ۲ میکرولیتر dNTP، ۴ میکرو لیتر polymerase (شرکت فرمنتاز)، ۴ میکرو لیتر buffer و 10x PCR به‌وسیله‌ی آب دویار تقطیر به ۴۰ میکرو لیتر رسانده می‌شود و واکنش PCR در ترموسیکل (ساخت شرکت eppendorf) به شرح ذیل انجام گردید: Denaturation اولیه در دماهای ۹۴°C به مدت ۳ دقیقه به-همراه ۳۵ سیکل تکرار، ۹۵°C به مدت ۱ دقیقه، اتصال ۵۵°C به مدت ۱۵ ثانیه و ۷۲°C به مدت ۱۵ ثانیه انجام شد. مرحله‌ی گسترش نهایی (Extension Final) به مدت ۷ دقیقه در دمای ۷۲ درجه سانتی‌گراد انجام گردید. ۵ میکرولیتر از محصول روی ژل آگارز ۲ درصد الکتروفورز شد.

کلونینگ و توالی‌یابی: محصولات حاصل از

PCR توسط آنزیم XhoI، برش خورده و توسط کیت تخلیص محصول PCR شرکت فرمنتاز، تخلیص شدند.

شدن توسط مدفوع سگ در محیط پراکنده می‌شوند و باعث آلودگی آب و سبزی‌ها می‌گردد، این تخم‌ها، بعد از خورده شدن توسط میزبانان واسطه از دیواره‌ی روده باریک آنها عبور کرده و از طریق رگ‌های خونی به سایر نقاط بدن همچون کبد و ریه و غیره می‌روند و در آنجا شروع به رشد کرده، کیسه‌ی پر از مایع شفاف را که حاوی لاروهای متعدد است، ایجاد می‌کنند (۴). علائم بیماری باتوجه به محل کیست، متفاوت بوده و باعث نقص عضو و گاهی موجب مرگ بیمار می‌شود (۵). این انگل، شیوع جهانی دارد و مناطق ایران، دارای شیوع بالایی می‌باشند. از آنجایی که درمان‌های دارویی، پاسخگوی این بیماری نیستند و در مراحل پیشرفته نیاز به جراحی و برداشتن کیست می‌باشد، تولید واکسنی که بتواند علیه این بیماری ایمنی ایجاد کند، بسیار حائز اهمیت می‌باشد (۶).

آنتی ژن Eg95، یکی از کاندیدهای مهم تولید واکسن علیه این بیماری می‌باشد. پروتئین نو ترکیب این آنتی ژن، باعث ۹۶ تا ۹۸ درصد حفاظت در برابر انگل و در سروتیپ G1 شده است (۷)، اما این انگل دارای ده سروتیپ (G1-G10) می‌باشد و این امر باعث ناکارآمد بودن واکسن نو ترکیب Eg95 می‌باشد که همین امر، ضرورت تولید واکسنی بر پایه‌ی اپیتوپ‌های مختلف را ایجاد می‌کند (۸). DNA واکسن‌ها، پلاسمیدهای بیانی حاوی قطعه‌ی مورد نظر می‌باشند که نسل جدید واکسن‌ها را ایجاد کرده‌اند. این واکسن‌ها، در سلول‌های بدن میزبان بیان می‌شوند و باعث تحریک هر دو نوع ایمنی سلولی و همورال می‌گردند (۹). در این نوع از واکسن‌ها، می‌توان چندین آنتی ژن یا اپیتوپ‌های مختلف آنتی ژن‌ها را کلون کرد تا پاسخ ایمنی مناسب‌تری ایجاد شود، به‌همین دلیل، استفاده از DNA واکسن‌ها نسبت به سایر واکسن‌ها، کارآیی بیشتری دارد.

هدف از این کار، طراحی و ساخت مدل DNA واکسن جهت مبارزه علیه کیست هیداتیک می‌باشد. به این منظور، توالی کدکننده اپیتوپ‌های خطی آنتی ژن EG95 در

یافته‌ها

توالی نوکلئوتیدی ایتوپ‌های Eg95 توسط شرکت Genscript و پرایمرهای طراحی شده جهت تکثیر قطعه‌ی مورد نظر توسط شرکت فزا پژوه سنتز شدند (شکل ۱).

محصولات PCR در ژل ۲ درصد الکتروفورز شدند. باند مشاهده شده با سایز مارکر، مقایسه شد که دارای وزن ۳۰۰ جفت باز بوده که با سایز قطعه مورد نظر مطابقت دارد (شکل ۲).

وکتور pEGFP بعد از هضم شدن توسط آنزیم XhoI به صورت خطی در آمدند و سایز آنها با سایز مارکر تایید گردید (شکل ۲).

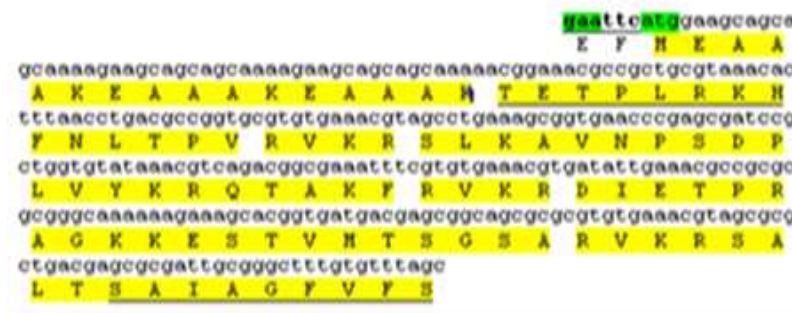
وکتورهای نو ترکیب توالی یابی شدند و نتایج حاصل از توالی یابی با توالی قطعه‌ی مورد نظر مطابقت داشتند و صحت کلونینگ را تایید کردند. در این مطالعه، انتظار می رفت که با قرار گرفتن توالی کدکننده Eg95 و ژن GFP در یک قالب خواندن، بتوان آن را ردیابی کرد. طی بررسی‌های انجام شده با میکروسکوپ فلورسنت پروتئین مورد نظر به صورت فیوز با پروتئین سبز فلورسنت بیان- گردید (شکل ۳).

بحث

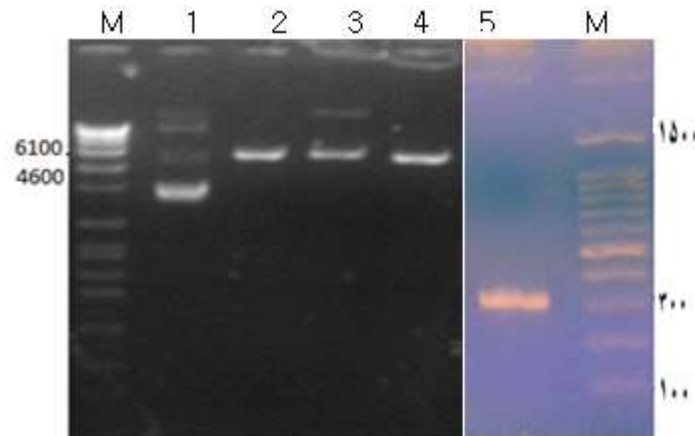
کیست هیداتید، از بیماری‌های انگلی شایع در جهان است و تولید واکسنی علیه این بیماری از اهداف بسیاری از محققان می باشد. پیشرفته‌های جدید در زمینه بیوتکنولوژی، باعث ایجاد تحول در زمینه تولید واکسن و ایجاد نسل جدیدی از واکسن‌ها با نام «واکسن‌های ژنی» شده‌اند (۱۱). این واکسن‌ها، پلاسمیدهای حاوی ترادف نوکلئوتیدی کدکننده آنتی ژن مورد نظر هستند که مستقیماً به بافت موجود زنده تزریق می شوند. واکسن‌های نو ترکیب، دارای پیچیدگی‌هایی در مراحل تولید و خالص سازی می باشد که باعث افزایش هزینه‌های تولید در این نوع واکسن‌ها می شود. یکی دیگر از مشکلات واکسن-

وکتورهای pEGFP با استفاده از روش سمبروک (۱۰)، تخلیص و توسط آنزیم XhoI هضم انجام شدند. جهت تأیید صحت هضم، وکتور هضم شده در ژل ۱ درصد آگار الکتروفورز گردیدند. اتصال قطعه‌ی مورد نظر به وکتور pEGFP-N1 توسط آنزیم T4 DNA Ligase در دمای ۲۲°C به مدت ۱۶ ساعت انجام گردید. جهت ترانسفورماسیون سلول E.Coli(DH5α) با استفاده از کلریدکلسیم به حالت مستعد در آمدند. سپس با روش شوک حرارتی، محصولات حاصل از لیگاسیون به سلول‌های میزبان، منتقل و سلول‌ها در محیط کشت LB آگار حاوی کانامایسین در دمای ۳۷°C به مدت ۲۴ ساعت کشت داده شدند. کلونی‌های مقاوم به کانامایسین که حاوی ناقل نو ترکیب می باشند، بر روی محیط کشت رشد کردند. جهت انتخاب کلونی‌های مثبت حاوی وکتور نو ترکیب به طور مستقیم بر روی کلونی‌ها با استفاده از پرایمرهای رفت و برگشت قطعه‌ی مورد نظر PCR انجام گردید. وکتورهای نو ترکیب با روش سمبروک تخلیص شدند و توالی یابی آنها توسط شرکت ماکرو ژن کره انجام گرفت.

بیان ژن سنتز شده: سلول رده‌ی CHO از بانک سلول بخش بیوتکنولوژی موسسه‌ی تحقیقاتی واکسن و سرم سازی رازی تهیه شد. جهت کشت سلولی از محیط RPMI حاوی ۱۰٪ FBS و ۱٪ پنی سیلین و استرپتومایسین در انکوباتور محتوای ۵٪ CO₂ در دمای ۳۷ درجه سانتی گراد استفاده شد. تعداد سلول مورد استفاده جهت ترانسفکشن $5 \times 10^6 \text{ cell/ml}$ می باشد که بعد از چند بار شست و شو توسط PBS، ۱۰ میکروگرم پلاسمید به آن اضافه گردید و حجم نهایی آنها با محیط کشت بدون سرم به ۸۰۰ میکرولیتر رسانده شدند. ترانسفورماسیون به روش شوک الکتریکی توسط دستگاه Gene Pulser (ساخت شرکت BIO RAD) انجام گردید. سلول‌ها تحت شرایط مذکور به مدت ۴۸ ساعت کشت داده شدند و از سلول‌های مورد نظر لام تهیه و جهت بررسی بیان و ردیابی پروتئین سبز فلورسنت از میکروسکوپ فلورسنت استفاده گردید.

شکل ۱: توالی DNA سنتز شده و پپتیدهای پروتئین Eg95

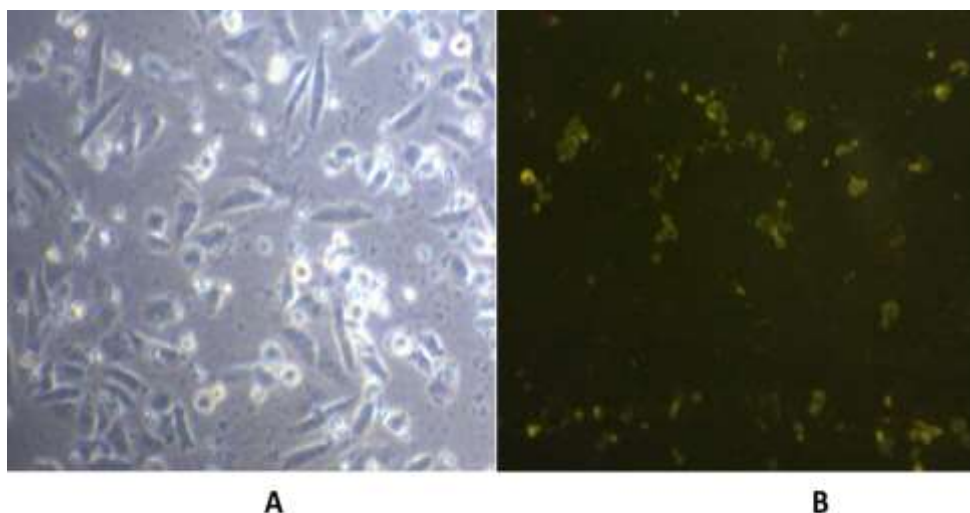
شکل ۲: قطعه DNA تکثیر شده از اپیتوپهای Eg95 در واکنش PCR و هضم آنزیمی وکتور pEGFP با آنزیم XhoI
 ستون ۱. وکتور pEGFP تخلیص شده، ستون های ۲، ۳، ۴ وکتور هضم شده با آنزیم XhoI، M نشانگر DNA شماره هفت شرکت Roch
 ستون ۵. قطعه DNA تکثیر شده از اپیتوپهای Eg95 در واکنش PCR. M نشانگر DNA ۱۰۰ جفت بازی شرکت سیناژن

ای در زمینه‌ی تهیه‌ی واکسن ژنی علیه آنها صورت گرفته- است (۱۵، ۱۶). طبق تحقیقات انجام شده، بیمارانی که تحت درمان با داروی آلبندازول قرار گرفتند، سایتوکین‌های Th1 را بیشتر از سایتوکین‌های Th2 القامی‌کنند و نتایج نشان می‌دهد که پاسخ Th1 بیشتر در کشتن انگل و از بین بردن بیماری نقش دارد. تغییر در پاسخ سایتوکین‌ها به سمت الگوی بیان Th1 در انسان و موش رشد انگل راکاهش می‌دهد (۱۷). از این رو، انتظار می‌رود تا استفاده از DNA واکسن‌ها باعث افزایش پاسخ ایمنی علیه انگل شود.

واکسن‌هایی که تاکنون علیه اکتینوکوکوس گرانولوزوس طراحی شدند، براساس پروتئین‌های نوترکیب بوده‌اند، اما این انگل دارای ده سروتیپ متفاوت G1-G10 می‌باشد که هر کدام میزبان اختصاصی خاصی دارند و این باعث کاهش کارایی این نوع از واکسن می-

های نوترکیب، نداشتن ساختمان طبیعی پروتئین، به علت عدم انجام کامل Glycosylation و folding نادرست در مراحل تخلیص نهایی می‌باشد (۱۲)، اما در واکسن‌های DNA به علت بیان پروتئین توسط سیستم بیانی میزبان شکل فضایی صحیح پروتئین حفظ شده و برحسب اپیتوپ‌های موجود باعث تحریک هر دو نوع ایمنی سلولی و همورال می‌شود (۱۳). بر اساس مطالعات انجام شده، استفاده از DNA واکسن سبب تحریک سیستم ایمنی Th1، تولید اینترفرون گاما، و در نتیجه کاهش سنتز IgE و همچنین ممانعت از فعالیت سلول‌های Th2 می‌شوند (۱۴) استفاده از واکسن‌های ژنی در مقابله با انگل‌ها، کارایی بیشتری نسبت به سایر انواع واکسن‌ها دارد.

دو بیماری مالاریا و لشمانیا، از بیماری‌های عفونی شایعی هستند که تاکنون واکسن مناسبی علیه آنها تولید نشده است. هرچند در چند سال گذشته تحقیقات گسترده-

شکل ۳: بررسی بیان پروتئین

(A) مشاهده سلول های ترانسفورم شده با نور مرئی با بزرگنمایی ۴۰x (B) مشاهده سلول های ترانسفورم شده با نور فلئورسنت با بزرگنمایی ۱۰x

با پروتئین gfp در سلول های جانوری CHO بیان شدند که در ادامه، می بایست بررسی پاسخ ایمنی در حیوان مدل و در میزبان های انگل مورد بررسی قرار بگیرد.

تشکر و قدردانی

مطالعه ای فوق بخشی از طرح تحقیقاتی موسسه ای تحقیقات واکسن و سرم سازی رازی می باشد. بدین وسیله از کلیه همکاران محترم بخش بیوتکنولوژی مؤسسه ای تحقیقاتی واکسن و سرم سازی رازی کرج به خاطر همکاری صمیمانه در انجام این تحقیق، تشکر و قدردانی می شود.

شود. آنتی ژن Eg95، یکی از کاندیدهای مناسب جهت تهیه واکسن است. زیرا پروتئین نو ترکیب آن حفاظت بالایی را در مقابله با انگل نشان داده است. این آنتی ژن، متعلق به خانواده ای چند ژنی است که هر کدام از ژن ها در مرحله ای خاصی از زندگی انگل بیان می شوند که این امر، ضرورت استفاده از اپیتوپ های این آنتی ژن را مطرح می کند. وکتور مورد استفاده در این تحقیق، pEGFP است که دارای ژن گزارشگر GFP می باشد که بعد از انتقال به سلول های یوکاریوتی و در صورت صحیح بودن قالب خواندن بیان می شوند و در انتهای N پروتئین مورد نظر قرار می گیرد و به سادگی با میکروسکوپ فلورسنت مورد ردیابی قرار می گیرد. این مطالعه نشان داد که اپیتوپ های غالب Eg95 کلون شده در وکتور pEGFP به طور فیلوژن

References

- McManus DP, Zhang W, Li J, Bartley PB. Echinococcosis. Lancet. 2003;362(9392):1295-304.
- Moro P, Schantz PM. Echinococcosis: a review. Int J Infect Dis. 2009;13(2):125-33.
- Jabbar A, Narankhajid M, Nolan MJ, Jex AR, Campbell BE, Gasser RB. A first insight into the genotypes of *Echinococcus granulosus* from humans in Mongolia. Mol Cell Probes. 2011;25(1):49-54.
- Siracusano A, Delunardo F, Teggi A, Ortona E. Host-parasite relationship in cystic echinococcosis: an evolving story. Clin Dev Immunol. 2012;2012.
- Bekçi TT. Diagnosis and Treatment of Human Hydatid Disease. Eur J Gen Med. 2012;9(Suppl 1):15-20.
- Sarvi S, Dalimi A, Ghafarifar F. Molecular Cloning and Expression of EG95 Gene of Iranian Isolates of *Echinococcus granulosus*. Iran J Parasitol. 2012;7(2):1.
- Lightowers MW, Lawrence SB, Gauci CG, Young J, Ralston MJ, Maas D, et al. Vaccination against hydatidosis using a defined recombinant antigen. Parasite Immunol. 1996;18(9):457-62.
- Chow C, Gauci CG, Vural G, Jenkins DJ, Heath DD, Rosenzvit MC, et al. Echinococcus granulosus: Variability of the host-protective EG95 vaccine antigen in G6 and G7 genotypic variants. Exp Parasitol. 2008;119(4):499-505.
- Coban C, Kobiyama K, Aoshi T, Takeshita F, Horii T, Akira S, et al. Novel strategies to improve DNA

- vaccine immunogenicity. *Curr Gene Ther.* 2011;11(6):479-84.
10. Good NE, Winget GD, Winter W, Connolly TN, Izawa S, Singh RM. Hydrogen ion buffers for biological research. *Biochemistry.* 1966;5(2):467-77.
 11. Liu MA. DNA vaccines: a review. *J Intern Med.* 2003;253(4):402-10.
 12. Khan KH. DNA vaccines: roles against diseases. *Germs.* 2013;3(1):26-35.
 13. Shedlock DJ, Weiner DB. DNA vaccination: antigen presentation and the induction of immunity. *J Leukoc Biol.* 2000;68(6):793-806.
 14. Zhang W, Ross AG, McManus DP. Mechanisms of immunity in hydatid disease: implications for vaccine development. *J Immunol.* 2008;181(10):6679-85.
 15. James S, Miller L. Malaria vaccine development: status report. *Nature Med Spl Focus.* 2000:9-13.
 16. Melby PC, Yang J, Zhao W, Perez LE, Cheng J. *Leishmania donovani* p36 (LACK) DNA vaccine is highly immunogenic but not protective against experimental visceral leishmaniasis. *Infect Immun.* 2001;69(8):4719-25.
 17. Rigano R, Profumo E, Bruschi F, Carulli G, Azzara A, Ioppolo S, et al. Modulation of human immune response by *Echinococcus granulosus* antigen B and its possible role in evading host defenses. *Infect Immun.* 2001;69(1):288-96.

Cloning of linear epitopes of EG95 antigen of *Echinococcus granulosus* in pEGFP vector and evaluation of gfp-ChEg95 expression in CHO cells

Somayeh Mohammadi,

Assistant Professor, PhD, Department of Central laboratory, Razi vaccine and serum research institute, Karaj- Iran
MSc Student, Department of Cell and Molecular Biology, Faculty of Biological Sciences, Kharazmi University, Tehran- Iran

Majid Esmaelizad,

Assistant Professor, PhD, Department of Central laboratory, Razi vaccine and serum research institute, Karaj- Iran

Seied Abdolhamid Angaji,

PhD, Assistant Professor, Department of Cell and Molecular Biology, Faculty of Biological Sciences, Kharazmi University, Tehran- Iran

Mohammad Tahmaseb,

Assistant Professor, PhD, Department of Central laboratory, Razi vaccine and serum research institute, Karaj- Iran

Roghayeh Mesr.,

MSc Student, Department of Cell and Molecular Biology, Faculty of Biological Sciences, Kharazmi University, Tehran- Iran

Mozhgan Ahmadzadeh,

MSc Student, Department of Cell and Molecular Biology, Faculty of Biological Sciences, Kharazmi University, Tehran- Iran

Received:07/11/2014, Revised:22/11/2014, Accepted:07/12/2014

Corresponding Author:

Majid Esmaelizad.,
Department of Central laboratory,
Razi vaccine and serum research
institute, Karaj- Iran
E-mail: m.esmaelizad@rvsri.ac.ir

Abstract

Background and purpose: Hydatidosis is a parasitic disease that transmits by *Echinococcus granulosus* eggs excreted from the feces of infected dogs to humans and animals. This parasite is one of the tapeworms of the family Taeniidae which causes widespread health problems among humans and also economic loss in animal. Therefore, designing a new generation vaccine is important to prevent the disease.

Materials and methods: In this study, the linear T-cell epitopes were selected. The coding sequence of epitopes was synthesized and cloned to pEGFP-N1 vector. The recombinant vector was transfected into CHO cells by genpulsor. Expression of fusion Protein was confirmed by fluorescence microscopy.

Results: The accuracy of cloning was confirmed by both colony PCR on the clone and the subsequent sequencing. Fluorescence microscopy showed fusion protein was expressed in CHO.

Conclusion: The results showed that, linear T-cell epitope of EG95 antigen was cloned correctly in pEGFP vector and its expression confirmed that this recombinant vector can be used to construct a DNA vaccine model against the *Echinococcus granulosus*.

Key words: *Echinococcus granulosus*, hydatidosis, epitope, Eg95, DNA vaccine, CHO.